

Ελληνικά Τρουφόδεντρα

Φυσικός βιότοπος της καλοκαιρινής τρούφας (*Tuber aestivum*) στη ΒΔ Ελλάδα
Φωτογραφία: Βασίλης Μυλωνάς

Λέξεις κλειδιά:

Καλλιέργεια τρούφας
Τρούφες
Εμβολιασμοί δέντρων με τρούφα
Καλλιέργεια μυκήτων

ΜΕΔΠ:

Άγρια μανιτάρια και τρούφες

Κλίμακα:

Εθνική

Περιεχόμενο

Τα τελευταία 15 χρόνια, εκδηλώθηκε στην Ελλάδα έντονο ενδιαφέρον για τις τρούφες, λόγω των υψηλών τιμών της αγοράς και της δυνατότητας καλλιέργειάς τους. Στις περισσότερες καλλιέργειες τρούφας στην Ελλάδα ωστόσο, τα δενδρύλλια προέρχονται από χώρες της Ευρώπης, όπως η Ιταλία, η Γαλλία και η Ισπανία, αφού δεν υπάρχει εγχώρια παραγωγή. Λαμβάνοντας υπ' όψιν ζητήματα προσαρμοστικότητας των εισαγόμενων φυτών, προστασίας της βιοποικιλότητας καθώς και κινδύνους εισαγωγής ανεπιθύμητων ειδών τρούφας, επιχειρήσαμε τη δημιουργία των πρώτων ελληνικών τρουφόδεντρων ελληνικών δασικών ειδών όπως δρύες, φουντουκιές κ.α.), δηλαδή τοπικών φυτών εμβολιασμένων με τοπική τρούφα (*Tuber aestivum* και *T. melanosporum*) στην περιφέρεια της Ηπείρου (ΒΔ Ελλάδα).

Στόχος

Το 2014 ξεκινήσαμε την προσπάθεια δημιουργίας ελληνικών τρουφόδεντρων. Χρησιμοποιήθηκαν τοπικά (κι εγκλιματισμένα) φυτικά είδη, τυποποιημένες διαδικασίες, τεχνικές και ειδικά υλικά σε όλα τα στάδια δημιουργίας των τρουφόδεντρων (συλλογή και απολύμανση βελανιδιών, αποστειρώσεις / παστεριώσεις υλικών), ενώ έγινε πειραματισμός με διαφορετικά είδη δέντρων και τρούφας. Η προσπάθεια ξεκίνησε και εφαρμόστηκε από τους Β. Μυλωνά και Γ. Λάμπρου (TroufaClub) ενώ στα στάδια της τυποποίησης των διαδικασιών και της επιβεβαίωσης του εμβολιασμού με γενετικές τεχνικές ανάλυσης καθοριστική υπήρξε και η συμβολή των Δ. Κύρκα, Γ. Καρρά και Γ. Πατακιούτα (Τμήμα Γεωπονίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων).

Αποτελέσματα

Οι επιτυχημένες προσπάθειές μας έδειξαν ότι οι τεχνικές δημιουργίας τρουφόδεντρων δεν αποτελούν απαραίτητα εμπορικό ή επιστημονικό μυστικό που κατέχουν μόνο εξειδικευμένα φυτώρια του εξωτερικού. Η συστηματική παραγωγή ελληνικών τρουφόδεντρων, δηλαδή τοπικών φυτικών ειδών, εγκλιματισμένων στο τοπικό φυσικό

περιβάλλον, με είδη τρούφας (τοπικά κατά προτίμηση) και η χρησιμοποίησή τους στην ανάπτυξη καλλιεργειών τρούφας στην Ελλάδα είναι εφικτή. Η εμπλοκή ενός επιστημονικού φορέα όπως το πανεπιστήμιο στη δημιουργία ενός μηχανισμού πιστοποίησης καταλληλόλητας τρουφόδεντρων στη χώρα είναι απαραίτητη. Για να επιβεβαιωθεί η επιτυχία της διαδικασίας / τεχνικής χρειάζεται περίπου 1 χρόνος.

Προτάσεις

Η προσπάθεια θέτει τις βάσεις για την ανάπτυξη τοπικά εγκλιματισμένων καλλιεργειών στη χώρα. Σημαντική υπήρξε η ενημέρωση του κοινού με ποικίλες δράσεις και την εμπλοκή των ΜΜΕ. Ως αποτέλεσμα προέκυψε η δικτύωση καλλιεργητών τρούφας σε τοπικό και πανελλαδικό επίπεδο, που δίνει τη δυνατότητα ανταλλαγής γνώσεων, εμπειριών και προβληματισμών, ενώ λειτουργεί θετικά στην παρακίνηση άλλων ενδιαφερόμενων: ερασιτεχνών, επαγγελματιών και επιστημόνων. Η προσπάθεια έχει τα ακόλουθα οφέλη: απόκτηση τεχνογνωσίας, αύξηση της αίσθησης ασφάλειας υποψήφιων καλλιεργητών, διατήρηση της καλής κατάστασης γειτονικών φυσικών βιοτόπων, συνεργασία με επιστημονικά ιδρύματα, συστηματοποίηση της γνώσης.

Αντίκτυπο και αδυναμίες

Η γνώση που σχετίζεται με την καλλιέργεια της τρούφας στην Ελλάδα βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, καθώς δεν υπάρχει πολύχρονη εμπειρία και πρακτική εμπλοκή πολλών καλλιεργητών. Επίσης η επιστημονική έρευνα σε θέματα καταγραφών και καλλιέργειας είναι σχετικά μικρή σε σύγκριση με άλλες χώρες. Η περιγραφόμενη προσπάθεια δεν στηρίχθηκε σε καμιά πηγή χρηματοδότησης αλλά στους δύο ιδιωτικούς φορείς λόγω προσωπικού (και όχι εμπορικού) ενδιαφέροντος. Η απουσία άμεσου οικονομικού κινήτρου λειτουργεί αποτρεπτικά στη συστηματική ενασχόληση επαγγελματιών και επιστημόνων.

Μελλοντική εξέλιξη

Καλλιέργειες τρούφας έχουν εγκατασταθεί πλέον σε πολλές περιοχές της χώρας. Η κεφαλαιοποίηση γνώσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επιτυχία των εγχειρημάτων, δεδομένου ότι πρόκειται για άγνωστη καλλιέργεια υψηλού ρίσκου. Καθώς η καλλιέργεια τρούφας ενδείκνυται για φτωχά εδάφη σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές, με δυνατότητες σύνδεσης με τουριστικές δράσεις, αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία για την Ελλάδα. Θεμελιώδη μελλοντικά βήματα θεωρούμε ότι είναι η εμπορική παραγωγή τοπικών τρουφόδεντρων, η δημιουργία μηχανισμών πιστοποίησης από πανεπιστήμιο ή άλλο ερευνητικό ίδρυμα, η δικτύωση και μεταφορά τεχνογνωσίας και η ανάπτυξη πιλοτικών καλλιεργειών επίδειξης και έρευνας σε δημόσιες εκτάσεις από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δενδρύλλια βελανιδιάς εμβολιασμένα με τρούφα. Φωτογραφία: Βασίλης Μυλωνάς

Περισσότερες πληροφορίες

<https://greektruffletrees.weebly.com>

<http://www.teiep.gr/view.php?titlos=%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%84%CF%85%CF%87%CE%AE%CF%82-%CE%B5%CE%BC%CE%B2%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%B1%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82-%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%8D%CF%86%CE%B1%CF%82-%CF%83%CE%B5-%CF%84%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B5%CE%AF%CE%B4%CE%B7-%CE%B4%CE%AD%CE%BD%CE%B4%CF%81%CF%89%CE%BD-98>

<https://www.facebook.com/troufaclub/>

<https://aromatroufas.gr/%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%AD%CE%BD%CF%84%CE%B5%CF%85%CE%BE%CE%B7-%CF%84%CF%8D%CF%80%CE%BF%CF%85-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%86%CF%8C%CE%B4%CE%B5%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%B1/>

<http://www.agon.gr/print.php?a=32788>

Συγγραφείς

Βασίλης Μυλωνάς, vmilonas1@gmail.com

Δημήτρης Κύρκας, dkyrkas@uoi.gr

Ίδρυμα

Troufa club <https://www.facebook.com/troufaclub/>

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Γεωπονίας <http://tegeo.teiep.gr/en/>

Χώρα και περιοχή

Ελλάδα, Ήπειρος

Δημοσιεύτηκε στις:

19 Μαρτίου 2020

About INCREDIBLE

INCREDIBLE project aims to show how Non-Wood Forest Products can play an important role in supporting sustainable forest management and rural development, by creating networks to share and exchange knowledge and expertise. 'Innovation Networks of Cork, Resins and Edibles in the Mediterranean basin' (INCREDIBLE) promotes cross-sectoral collaboration and innovation to highlight the value and potential of NWFPs in the region.

This project has received funding from the European Union's H2020 research and innovation programme under grant agreement No. 774632.

icons by [Icons8](#)